

Criteria screening onderwijsleerpakket FRANS

Pedagogische begeleidingsdienst – Basisonderwijs

(Mogelijke) stappen in het keuzeproces

1. Bespreek wat jullie verwachten van een nieuw onderwijsleerpakket¹ Frans.
2. Leg de belangrijkste conclusies vast over de doelen van vreemde talenonderwijs.
3. Inventariseer de sterke en zwakke punten van het huidige onderwijsleerpakket Frans.
4. Stel een aantal belangrijke criteria op voor de keuzes. (De criteria en richtvragen in dit document kunnen hierbij richtinggevend zijn.)
5. Oriënteer jullie op de beschikbare onderwijsleerpakketten Frans. Maak een voorlopige selectie. Vergelijkende overzichten kunnen handig zijn.
6. Vraag zichtzendingen aan. Neem voldoende tijd om te neuzen in de beschikbare materialen.
7. Probeer het onderwijsleerpakket uit. Zoek een werkwijze waardoor de verschillende leraren die Frans geven, tegelijkertijd een thema uit de methode kunnen uitproberen.
8. Beoordeel het onderwijsleerpakket. De geformuleerde criteria en richtvragen kunnen een leidraad bieden om elke leraar zijn persoonlijke reflectie te laten geven. Ook leerlingen kunnen hierin worden betrokken.
9. Maak een definitieve keuze.
10. Evalueer na verloop van tijd de ervaringen.

Tip

- Ga op zoek naar scholen in jouw regio die een bepaald onderwijsleerpakket kozen of ook de aankoop van een nieuw pakket overwegen.

¹ We gebruiken het begrip 'onderwijsleerpakket' als synoniem voor 'de methode' of 'het handboek en de leerlingenboekjes'.

Criteria en richtvragen

Leerplangerichtheid

- Sluit het onderwijsleerpakket² aan bij de visie die de school heeft op vreemde talenonderwijs?
- Sluit het onderwijsleerpakket aan bij de visie die in het leerplan wordt geformuleerd?
- Zijn de leerplandoelstellingen van het GO! Leerplan Frans gemakkelijk terug te vinden?³ Komen ze evenwichtig aan bod?
- In welke mate ondersteunt het onderwijsleerpakket de didactische aanpak van een communicatieve lessenreeks (zie [leerplan](#) pagina 40 e.v.)?
- In welke mate komen de verschillende tekstsoorten aan bod? Is er voldoende variatie?
 - Informatieve teksten
 - Prescriptieve teksten
 - Narratieve teksten
 - Artistiek – literaire teksten
- Is er een evenwichtige inoefening van de vijf vaardigheden (spreken, luisteren, schrijven, lezen, mondelinge interactie)?
- Neem één vaardigheid in de focus. Bekijk het eerste, middelste en laatste hoofdstuk. Hoe wordt de moeilijkheidsgraad opgebouwd?
 - de voorbereiding en/of ondersteuning is minder uitgebreid
 - er zijn minder luister-/spreek-/schrijf- en leesbeurten
 - de teksten zijn langer
 - de opdrachten worden geleidelijk aan meer complex
 - andere?

Aanbod en aanpak van thema's en taken

- Zijn er duidelijke verbanden met de ervarings- en leefwereld van de kinderen, m.a.w. zijn de inhoud en voor alle leerlingen herkenbaar?
- Maken de leerlingen op een niet-stereotype manier kennis met de socio-culturele wereld van de Franse taalgebruikers?
- Zijn de taaltaken actueel, functioneel en uitdagend?
- Wordt een variatie aan geschikte media (film, foto, website, lied, tekst, strip..) doelgericht ingezet?

Werk- en organisatievormen

- Is er voldoende variatie in werkvormen met aandacht voor mondelinge interactie en samenwerkend leren in heterogene groepen?

Opbouw van de thema's/lessen

- Hoe worden de leerlingen **voorbereid** op de taaltaken? Sluit dit aan bij de pedagogisch-didactische wenken van het [leerplan](#)? Bv.: voorkennis oproepen, thema inleiden, duidelijke opdracht waarbij doel wordt verduidelijkt, pre-teaching, visuele ondersteuning, aanbieden van spreek-/schrijfschema, andere?

² We gebruiken het begrip 'onderwijsleerpakket' als synoniem voor 'de methode' of 'het handboek en de leerlingenboekjes'.

³ Een 'Kwaliteitsalliantie' met zowel uitgeverijen, onderwijskoepels als leerkrachten stelde in oktober 2022 een criterialijst samen. De 'kernindicatoren' uit die lijst zijn met gele fluo aangeduid.

- Hoe worden de leerlingen ondersteund **tijdens** de taaltaken? *Bv.: visuele ondersteuning zoals prenten, foto's, mimiek, lay-out of filmbeelden, meerdere beurten waarbij de vaardigheden worden geoefend, transparante woorden opgenomen in de tekst, andere?*
- Wat gebeurt er **na** de taaltaak? Wordt de vaardigheid gekoppeld aan de andere vaardigheden?

Strategieën, woordenschat, grammatica

- Besteedt het onderwijsleerpakket expliciet aandacht aan het inzetten van strategieën?
- Wordt woordenschat in duidelijke en verstaanbare contexten aangeboden?
- Zijn de doelwoorden relevant en functioneel (zie 'Gemeenschappelijke actieve woordenlijst Frans basisonderwijs' in het [leerplan](#), pagina 49 e.v.)?
- Legt het onderwijsleerpakket meer nadruk op ontdekken en 'beleven' van basisregels in communicatieve situaties dan op schriftelijk inoefenen van grammaticaregels?

Differentiatie

- Welke ondersteuning biedt het onderwijsleerpakket aan leraren om om te gaan met verschillen?
- Vermeldt het onderwijsleerpakket welke opdrachten basis zijn en welke uitbreiding (verdieping) ?
- Is er een aanbod aan remediëringsoefeningen?
- **Is het lesmateriaal voor elke leerling toegankelijk en aangepast om makkelijk en efficiënt te gebruiken?**

Evaluatie en reflectie

- Zijn er verschillende evaluatiemethodieken?
- Zijn er kansen om aan peer- en zelfevaluatie/zelfreflectie te doen?

Praktisch

- **Is het onderwijsleerpakket gebruiksvriendelijk?**
 - overzichtelijk?
 - duidelijk?
 - praktisch leerlingenmateriaal?
 - ondersteuning voor de leraar (organisatie, duidelijke opbouw van een activiteit, instructie ...)?
- Beantwoordt het onderwijsleerpakket aan de verwachtingen qua lay-out?
- **Is er achtergrondinformatie bij het concept van het onderwijsleerpakket (gebaseerd op de gemaakte didactische keuzes)?**
- Is de prijs/kwaliteit in verhouding?